

Xəyalə Zərrabqızı Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Bu dünyaya gələn hər bir insanın son mənzili olur. Ancaq elə insanlar var ki, onun ölümü millətin yadına həmişəlik həkk olunur. Hər bir ölkədə azadlıq uğrunda mübarizə aparan insanlar yüksək dəyərləndirilir. O da ola ki, həmin insan bütün ömrünü o azadlığa sərf edə. Polad Həşimov məhz belə insan idi. O böyüklükdə insanların son mənzili məzarlıq deyil, o böyüklükdə ürəklər məzarlığa sığmaz, ölmüylə millətin qəlbinə köçdü Polad Həşimov. Ölümüylə xalqın qəlbində ölümsüzleşən Milli Qəhrəman...

Hələ 1992-ci ildə Əbülfəz Elçibəy ilə Turqut Ozal arasında gəlinən razılığa əsasən Elçibəy Azərbaycanın bir neçə say-seçmə gəncini hərbi təhsil almaq üçün Türkiyəyə göndərir. O zaman 18 yaşını yenəcə tamamlayan Polad Həşimov və aprel döyüşlərində şəhadətə ucalan polkovnik-leytenant Rauf Orucov həmin göndərilən gəncərin içində olur. Təsadüfi deyil ki, Elçibəy Polad Həşimovun içindəki işığı hələ 18 yaşında ikən duymuş, onun böyük gələcəyini ürəkdən inanmışdı.

Vətən savaşının bitdiyi, Ermənistan tərəfin kapitulyasiyaya – təslimolma aktına əylməyə məcbur olduğu gün, müzəffər ordumuzun rəşadətə, üzünə, alnıya qələbə çaldığı, Poladların, Azərlərin, İqarların, Mübarizlərin müqəddəs ruhunun rahatlıq tapdığı gün – 10 noyabr tarixdə Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərkən kimdənə belə bir təəssüf eşitdim: Heyif ki, bu günü görmədi Polad...

Mən əsla belə düşünmürəm. Belə məqamlara bir az ucalan yanaşanda tamam başqa mətləblər açılır adamın beynində Polad Həşimov bugünkü zəfərin təməli daşını qoydu, bütövlüklə yolumuzun memarı oldu. Mən bu dünyaya müəyyən bir missiya üçün gələn insanların ilahi tərəfindən Seçilmiş olduğuna ürəkdən inanıram. Polad Həşimov o seçkin insanların, seçilmişlərin öndə gedəniydi. Polad Həşimov ucaldığı şəhadətə ilə 30 il əsarət yükünü çiyində, qeyrət ləkəsini damğa kimi alnında daşıyan bir millətin dirilişinə səbəbkar oldu, yatmış bir millətə silkelədi, qəflət yuxusundan oyatdı, ayağa qaldırdı, bir yumruğa çevirdi. Bugün Zəfər yürüşünə çıxan millətin mübarizə yolu Polad Həşimovun şəhadətindən başladı Polad o yolum başında Haqq savasçısı kimi dayandı və bütöv bir məmləkəti bir bayraq altında cəm elədi...

Bəli, təkcə Vətənlə deyil, yoxluqluqla Qalib olanlar Böyük İnsanlardır Polad Həşimov yoxluqluqluqla Tarix yazdığı Qarabağı azad etdi, qələbə qazandı, Şuşaya üçrəngli hilalimizi sancdı...

"Mən kabinet generalı yox, səngər generalı yetişdimişəm!" – deyə böyütdüyü oğlu ilə qürur duyur Səməyə Ana...

«Həmişə istəyirdim ki, Polad hüquqşünas olsun. Onuncu sinfi bitirməyə az qalmışdı. 1992-ci il idi. Bir gün dərstdən gələndə mənə dedi ki, ana, incimə, mən sənədlərimi Ali Hərbi Məktəbə verəcəm. Doğrusu, pis oldum. Dedim yox, hərbiçilik çox çətin, ailə də, uşaqlar da əziyyət çəkir, mən razı deyiləm. Danışdı ki, bu gün tarix müəllimimiz Rəmin müəllim dedi ki, Vətənimiz dardadır, bizə güclü hərbiçilər lazımdır. Mən də uşaqların içində söz verdim ki, hərbiçilərə olacağam. Belə də oldu. Sənədlərini Ali Hərbi Məktəbə verdi, qəbul oldu. Çox böyük həvəslə təhsil alır. E və görmək istəyirdim. İkinci kursda oxuyurdu. Türkiyəyə hərbi kursa göndərildi. Çox sevinçək olmuşdu. Sonralar, kursant ola-ola Murova getdi. Orda çox əziyyət çəkdi. Çox çətin vaxtlar idi. Mən də burda çox əziyyət çəkirdim. Demək olar ki, gecəm-gündü-

züm yox idi. Yarıcanım üzülüb, onun yanında qalmışdı. Çox danxırdıq onsuz Ancaq, o, öz işinə o qədər bağlı olmuşdu ki, e və görmək istəyirdim. Gücüm ancaq yalvarmağa çatırdı ki, bala, özünü qoru. Demək olar ki, oxuyanda da, işləyəndə də e və çox az gəlirdi. Gedəndə, həmişə arxasınca su atırdım. Bir-iki pillədən düşürdüm getsin, sonradan qayıdıb, mən bərk-bərk qucaqlayıb öpürdüm. Deyirdi ki danxma, hər şey yaxşı olacaq. Bili-rəm, sən mənə çox istəyirsən, mən də sənə çox istəyirəm. Ancaq, mən get-

almışdım. Toy günü birini Poladın, birini isə Poladın sağdışı Vüqarın qoluna bağladım. Getdik qız evinə, gəlini götürməyə. Polad içəri daxil oldu, gü-lü gəlinə hərbiçiləri kimi təqdim elədi, hərbi salam verdi. O cür ciddi adamın bu bəmzəliyi hamıya xoş gəldi, qo-hum-əqrəbə güldü, alqışladı, hamının ürəyi açıldı.

Amma Poladın toyunun sevincini çox da yaşamadıq. Qəflətən atası xəstələndi. Çox müalicələr olundu, xeyri olmadı. 2005-ci il oktyabr ayının 16-da vəfat etdi. Atasının ölümü Poladı çox sarsıtdı. Günərlə özüne gələ bilmirdi. Allah rəhmət eləsin, çox gözəl ata idi Hamımız çox üzüldük. Neyləmək olar... Birtəhər dözdük

diqləmiş cəsur bir General idi.

Çox heyif ki, Poladın illər boyu ürəyində bəslədiyi arzuları param-parça oldu. İstəyirdi ki, tezliklə Qarabağ torpağı o mənfur düşmənlərdən azad olsun. Köçkün, qaçqın adlandırılan soydaşlarımız öz əzəli dədə-baba yurdlarımıza qayıtsınlar. Lakin, 12 iyulda Tovuz istiqamətində düşmənin tərribatı nəticəsində 11 nəfər əsgərimizlə birlikdə qəhrəmanlıqla həlak oldu. Hamısının da bir həsrəti, bir amalı var idi – Qarabağ həsrəti Neyləmək olar! Müharibənin belə sət qanunları var...

Tovuzda vəziyyət pisləşən andan Poladın özünə, dostlarına, qo-hum-əqrəbalara zəng eləyirdim. Heç

dakar ürəyinə heyran qalmışdı...

Əsgərlərinin isə onunla bağlı xatirələri cənab generalın sözlərindən həqiqi mənasında necə böyük insan olduğunu bir daha sübuta yetirmiş olur. Əsgərlərdən biri deyir ki, "Bir gün mənə yanına çağırıb dedi ki: Əsgər, hazırlaş, sabah e və yola salırıq sənə. Mən isə mat-məəttəl "axı mən yeni gəlmişəm məzuniyyətdən" dedim.

Bilirəm, məzuniyyətdən yeni gəl-diyini, evinə bir də get ki, yenilənib gələsən. Komandirərin sənədən razılıq edir, qüsuruz xidmətə görə növbədən 10 günlük məzuniyyət verilir sənə Səhər hərbi hissənin xidməti məşini ilə yola salacağıq, gə-dərsən" dedi. Məəttəl qalmışdım.

Generalların Şəhidi – Şəhidlərin Generalı...

Çox heyif ki, Poladın illər boyu ürəyində bəslədiyi arzuları param-parça oldu. İstəyirdi ki, tezliklə Qarabağ torpağı o mənfur düşmənlərdən azad olsun. Köçkün, qaçqın adlandırılan soydaşlarımız öz əzəli dədə-baba yurdlarımıza qayıtsınlar. Lakin, 12 iyulda Tovuz istiqamətində düşmənin tərribatı nəticəsində 11 nəfər əsgərimizlə birlikdə qəhrəmanlıqla həlak oldu. Hamısının da bir həsrəti, bir amalı var idi – Qarabağ həsrəti Neyləmək olar! Müharibənin belə sət qanunları var...

məliyem Anag Oğlum çox vətənpərvər idi. Vətənimizi, əsgərlərini, dövlətimizi çox sevirdi.

Orta məktəbdə oxuyanda, hər yay məktəb bağlanan kimi doğulduğu kəndə – Vəndama, babasıyla gedirdi. Rəhmətlik qaynatam, babası Mikayıl kişi Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısı idi. O da güclü hərbiçilərdən idi. Çoxlu orden və medalları vardı. Polad həmişə babasına müharibədən suallar verirdi. Hər bir orden və medalı nə zaman, nəyə görə aldığını öyrənirdi. Babası da onun suallarından yorulmazdı, bir-cə-bircə hamısına cavab verirdi. Hətta, bir neçə dəfə görürdük ki, bu yaşda kişi yıxılıb yerə, sürünür ki, bax, belə sürünə-sürünə keçirdik müharibədə. Sonra həmin hərəkəti Polad da təkrar edərdi. Mənə elə gəlir ki, babasının da təsiri oldu ona, o, belə güclü bir hərbiçilərdən oldu. Allah hər ikisinə rəhmət eləsin! Polad oxudu. Ali Hərbi Məktəbi bitirdikdən sonra müxtəlif bölgələrdə – Bərdədə, Murovda, Tovuzda, Hacı Zeynalabdin qəsəbəsində, Daşkəsəndə, Şəmkiyədə yerləşən Hərbi hissələrdə komandir işləyirdi. Bu illər ərzində üç dəfə Türkiyəyə hərbi kursa göndərildi. Baş hərbi işə o qədər qarıxmışdı ki, ailə qurmaq yadından çıxmışdı. Dostları, özümüzlə bir təhər onu dilə tutmaqla razılaşdırırdı. Bütün analar kimi mən də el-çi getdim, öz kəndimizdən Ofelya adlı bir gözəl qızı Polad üçün nişanladım. Çox ağıllı və tərbiyəli, savadlı bir qızıdır. Riyaziyyat müəllimidir.

2003-cü ilin sentyabr ayının 5-də Poladın toyu oldu. Polad uşaqlar olanda Gürcüstandan iki edəd qırmızı şərf

Polad hansı hərbi hissədə çalışırdısa, həmişə ailəsini də ora aparırdı. Polad əsgərlərini çox sevirdi. İşində çox ciddi və tələkkar idi. Əsgərlərinə "balam" – deyirdi. Harda olsa, hansı əsgər hansı ehtiyacı olsa, ona qayğı göstərirdi. Bütün şəhidlər mənə balalanmıdır. Onlar Vətəni bizdən üstün tutdular. Mənə Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyev özü şəxsən başsağlığı verdi. Mənə üçün böyük dəstək oldu. Ancaq, qızım, mənə də bütün analar kimi arzulanm var idi. Bala böyüdü, bannı görmədim, balalan atasız qaldı Polad özü də atasız qalmışdı, indi isə onun balalığı Polad həmişə rəşadət göstərmiş, qəhrəmanlıqla vuruşub. 2016-cı il Aprel döyüşlərində iştirak edib. Döyüşə gedəndə bizə bildirməyib. Dörd gün döyüş olub. Döyüş qurtarıqdan sonra heyat yoldaşı Ofelya xanıma zəng edərək deyib ki, qətiyyətlə narahat olmayın, hər şey yaxşıdır. Düşməni kilometrərlə geri oturtmuşuq. Ancaq, zəngdən 20 gün sonra e və gəldi. Evdə gördük ki, Poladın ayağında, yerində problem var. Demə, yaralanmış. 20 gün də xəstəxanada müalicə alıb. Aprel döyüşlərində göstərdiyi igidliklərə görə dövlətimiz tərəfindən mükafatlandırıldı. Hətta, Prezidentimiz ona ev bağışladı. Polad isə ona verilən evi Aprel döyüşlərində həlak olan bir şəhid ailəsinə bağışladı. Poladın bir başqa ürəyi, qəlbə vardı Heç zaman əlindən gələni kimsəyə əsirgəməzdi. İmkansızların, dara düşənlərin əlindən tutardı. Xeyirxah, mərd, cəsarətli bir insan idi. O, insani eməli, şəxsi ləyaqətilə özünü tes-

kim telefonu açmırdı. Dəhşətə gəlmişdim. Ayın 14-ü idi. Axşamüstü, sə-s-küyə balkona çıxmışdım. Gözlərimə inana bilmədim. Baxdım ki, heyət, binaların araları millətə doludur. Hamının da əllərində bayraqlar evimizin üstünə gəlir. Dəhşətli mənşərə idi. Hər tərəfdə, "İgidlər ölməz, Vətən bölünməz!" – deyə, qışqırırdılar. O dəqiqə anladım ki, Poladım şəhid olub. Hamı bilmiş, bizə deməyiblər, ay qızım Polad Vətəni ailəsindən, bizdən üstün tutdu. Vətən yolunda da şəhid oldu. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Mənim oğlum fərqli bir oğul idi. Elə bil Vətəni üçün dünyaya gəlmişdi. Çox tez itirdik onug Polad yaşasaydı, çox işlər görəcəkdik...

...Səməyə ananın sözlərində o qədər böyük həqiqətlər vardı ki...

Doğulduğu doğma yurdunda – Qəbələdə Polad Həşimovun iştirak etdiyi bir məclisdə onunla görüşən yoldaşım danışır ki, "Polad Həşimov toy məğarına yaxınlaşdı, göz aydınlığı verdi, təbrik elədi və getməyə tələsdi. Toy sahibi "Heç olmasa, bir qismət çörək yeyin, sonra gedin! – xahişinə isə "Əsgəri səngərdə olan komandir necə isti kabab, yağlı fetir yesin", – dedi. Bu demə ev adamları bir himə bənd imiş kimi ocağın – manqalın üstündən gətirdikləri kabab şişlərini tənqid çörəklərinin arasına yığıb əsgərlər üçün böyük bağlamalar düzəldib məşinin yük yerinə səliqə ilə yığırdılar. Bax, bu oldu əsl toy!" – deyə cənab general məmnunluqla gülümsədi, hamı ilə mehribanlıqla sağollaşdı əsgərlərinin yanına yola düşdüyü Məclis əhli hamı onun bu fə-

Səhər hərbi hissənin qarşısından hərbi hissənin məşini ilə mənə evimə yola saldı və bir zərf verdi. Bu zərflə e və çatanda açmağı tapşırırdı. E və çatanda açdım ki: "Təbrik edirəm, əsgər, Ata olmusan!" yazıb. Zərfin içində 170 manat da pul vardı. Yeni dünyaya gəlmiş körpə üçün pay da göndərmişdi. Bu, əsgərini balası kimi se-vən, əməllərlə sadəliyin böyüklüyünü yaranan Polad Həşimov idi...

Əsgərlərdən Nicat Həşimzadə danışır ki: "Yatmağa yerimiz yox idi. Daha doğrusu, bərhad halda idi. Göy palatkalı birləşdirib özümü-zə yer düzəltdik. Bir dəfə dəhşətli külekdən dam başımıza uçdu. Sonra gözəlilmədən dağda kazarma tikintisi başladı. Elə bildik ki, nazirlik bizim üçün kazarma tikir. Ancaq kazarmamı hərbi hissə komandiri Polad Həşimov öz hesabına tikirdi. Öz evi olmayan komandirimiz bizim üçün ev düzəltdirdi..."

Ömür-gün yoldaşı Ofelya xanım isə Polad Həşimovu göz yaşları içində, qəhərdən boğula-boğula belə anır: "Mən Polad kimi insanlar haqqında həmişə bədii əsərlərdə oxuyurdum, inana bilməzdim ki, real həyatda belə ürəkdə insanlar həqiqətən olur. Poladla biz 17 il bir yerdə yaşadım. O, həqiqətən, bütün canı-qanı ilə Vətənə bağlı insan idi və bunu dilə yox, əməllərində göstərirdi. Övladlanmızı da bu ruhdan böyütdü. Əsgərlərini çox sevirdi. Hər zaman əsgərləri ilə birgə, onların yanında olurdu. Əsgərləri deyir ki, O heç vaxt "İrəli!" deməzdi, öndə Özü gedər, "Arxamca!" deyərdi..."

Bizim evdəki şəkillərə baxsanız, ad günlərində, bayramlarda – heç birində Polad yoxdur. Hamısında biz tək-kik. Çünki, ancaq o, səngərlərdə, əsgərlərinin yanında olardı. Aprel döyüşlərində yaralandığını bizdən gizlətməmişdi.

Ofelya xanım 12 iyul hadisələrini belə xatırlayır:

– Bir neçə dəfə telefonla danışmışdım. Ancaq, 12 iyuldan sonra onunla danışa bilmədik. Çünki o, telefon işlətmirdi. Dostları, tanışları da danışdırdılar ki, heç vaxt telefon götürməzdi. Xoşu gəlmirdi telefondan, ancaq öz işi-gücü ilə məşğul olardı. Doğrudan da, adam fikirləşəndə, dəhşətə gəlir. Elə bil, ancaq Vətən üçün, cəbhə üçün doğulmuşdu Polad..."

Bu xatirələri qələmə aldığca Seyid Cəfər Kınmarın Məhəmməd Əmin Rəsulzadəyə ünvanladığı sözlər gəlir ağıma: Bir gün həyatınızı canlandıracaq baxtlı bir türk gənci yetişəcək və ömür yolunuzu qələmə aldığca "Nə xoşbəxtəm ki, bu yaşamağa dəyər səhifələri yazıram" – deyə Sizinlə qürur duyacağam...

Ruhun şad olsun, Şəhid General! Nə xoşbəxtəm ki, Sizin o yaşamağa dəyər səhifəli ömür yolunuzu işıqlandıran Kəməllərdə taxt quran, ürəklərdə heykəllənən Əbdü Qəhrəman!

Tənn qatında yeriniz uca, şəhadətiniz qıtlı olsun!